

SENIORIKUULUMISIA-EXTRA

SVR:n ja RILin seniorien Itä-Suomen matka heinäkuussa 2011

Tyllilän bussi suoritti tiistai-aamuna 26.8 ke-räilyajon aamuruuhkaisessa Helsingissä reitil-lä Tapiola-Kiasman pysäkki - Siljan ja Vikin-gin terminaalit ja lopulta oli reipas joukko 24 SVR-läistä ja 28 RIL-seniorien puoliset mu-kaan luettuna koossa. Satamien liikenne-ruuhkat verottivat aikaa sen verran että mat-kanjohtaja Heikki Koivisto poisti ohjelmasta Sibeliustalon Lahdessa ja saavuimme sopi-vasti ja nälkäisinä Mikkeliin Tertin kartanon lounaspöytä. Jos oli bussissa vielä hiljaista niin kuohuviini, hyvät alkupalat ja mainiot ruo-kaviinit kirvoittivat kielet ja puhetta riitti. Kar-tanon isäntä oli ennen ruokailua esitellyt su-kutilan historiaa ja nykyistä ravintolatoimintaa ja maanviljelystä. Petri Janhunen tulkki minkä ehti ja vieraatkin pääsivät selville su-kukartanon vaiheista.

Matka jatkui kohti Savonlinnaa ja bussin il-mastointi oli tiukoilla, sillä ulkolämpötila lä-henteli jo 30 astetta. Majoittuminen Seura-huoneelle tapahtui rivakasti ja lähes saman tien lähdettiin Olavinlinna. Kyrönsalmen ponttonisillan päässä kohosi Olavinlinna harmaana, jyhkeänä seinämänä, jonka portis-ta virtasi sisään lopun katsojien joukko. Pih-lajaveden puolelta puhalteli vähäinen tuuli ja toi viilennystä iltaan. Ruotsalaisille vieraille suomalainen kesäsää näytti parhaat puolen-sa.

Illan esitys oli Verdin ooppera Don Carlo, joka kertoi Espanjan kruununperillisen Don Car-loksen kovan kohtalon. Isä kuningas Filip vei häneltä morsiamen, maallisen ja kirkollisen vallan kamppailu oli jatkuvaa. Suurinkvisiittori hääri takapiruna kaikessa. Alankomaiden kansaa nöyryytettiin ja Don Carlo ei päässyt puolustamaan heitä. Olavinlinnan kiviseinät ja Verdin musiikki olivat hyvä asetelma raskaal-le tarinalle. Unkarin valtioonopperan solistit ja kuoro selvisivät mainiosti rooleistaan. Linnan sisäpiha oli aika lämmin ja ei ihme että tenori uupui ja väliajan jälkeen astui remmiin uusi solisti. Onneksi oli harjoiteltu kaksoismiehitys ja katsojille onneksi oli myös neljän tunnin esityksessä kaksi väliaikaa. Paksun bastionin

tiloissa oli meille varattuna sopivasti tarjoilua ja virvokkeita.

Joku senioreista oli nähnyt uuden kulttuurimi-nisteri Paavo Arhinmäen vaeltelevan väliajal-la hieman poissaolevan näköisenä linnan käytävillä. Lehtitietojen mukaan hän oli ensi kertaa elämässään oopperaesityksessä. Sopivan jyrkevä teos näin alkajaisiksi !!!! Esi-tyksen jälkeen oli itsekullekin virkistävää kä-vellä lauhassa kesäyössä hotellille.

Kerimäen kirkon edustalla Bärlundit, Raili Tuttujew ja Leenä Mäkinen.

Keskiviikko-aamu oli edelleen kaunis ja lupaili taas helteistä päivää. Kerimäen puukirkolle oli lyhyt matka ja opas selvisi kunnialla ruotsin-kielisestä esityksestään. Kollegat Ruotsista olivat kiinnostuneet tämän maailman suurim-man puukirkon rakenteista ja kirkon rakenta-misesta ja niihin kysymyksiin vastailtiin omas-ta takaa. Matka jatkui Retretin taidekeskuk-seen ja siellä aloitettiin kierros sopivasti luo-

lassa olevalla näyttelyllä. Ruotsin matkoilla on kahdella viime kerralla ollut ohjelmassa kai- vos sekä Falunissa että Kiirunassa. Nyt löytyi meiltäkin luola tosin hieman vaatimattomampi mutta taiteellisesti antoisampi. Näyttelyopas Mari hoiti suomenkielisen opastuksen asia- tuntevasti, vauhdilla ja rennosti. Etenkin taitei- lijaparit näyttelyosiossa hänen arvionsa taitei- lija-avioparien myrskyisistä elämänvaiheista kuitattiin sujuvan ytimekkäästi. Tänä vuonna oli myös esillä Aku-Ankka (Carl Barks) ja muumit (Tove Jansson-Tuulikki Pietilä).

Muiden matka jatkui koti Imatraa ja bussissa Petri kertoi alustavasti taustoja matkan erääl- le teemalle ” Ruotsi-Suomen ja Venäjän ra- jamuutokset kautta aikojen”. Ennen Simpelet- tä valtatie 6 menee aivan rajan pintaan. Vali- tettavasti olivat tienvarren pusikot kasvaneet sen verran korkeiksi, että vieraat tuskin näki- vät edes maiden rajavalvonnan torneja. Tosin eksotiikka itärajasta on melkoisesti vähenty- nyt sitten kylmän sodan aikojen.

Imatran valtionhotellissa odotti hyvä lounas ja sen aikana katsaus hotellin historiaan etenkin Venäjän keisarien aikaan ja Pietarin aateli- ton matkoihin Imatran koskelle. Bussista pois- tultaessa yksi naispuolista vieraistamme loukkasi jalkansa ja jouduttiin viemään ambu- lanssilla sairaalaan, jonne avuksi meni myös hänen puolisonsa.

Ruotsi-Suomen ja Venäjän rajoihin pereh- dyimme Etelä-Karjalan museossa amanuenssi Jukka Luodon esityksen kautta. Raja määritettiin ensi kerran Pähkinäsaaren rauhassa 1323 ja viimeksi Pariisin rauhassa vuonna 1947, silloin tosin Suomen ja Neuvos- toliiton välisenä rajana. Vaikka kuumuus oli salissa lähes sama kuin ulkona eli 30 C, niin keskustelu rajan muutoksista sotien seurauk- sena oli vilkasta. Mielenkiintoista oli nähdä kuvia maastossa olevista rajan paikkaa osoi- tavista rajavaltioiden merkeistä, jotka olivat kallioihin hakattuina säilyneet hyvin. Rajat eivät olleet vain paperilla kartoissa vaan myös satojen kilometrien linjoina maastossa. Matkaa jatkettiin ja bussin ilmastointi toi kai- vattua viileyttä kun matka jatkui Luumäelle Salpa-linjan betonikorsulle ja estelinjalle. Vie- raat, varsinkin miespuoliset olivat kiinnostu- neita tästä silloin merkittävästä kansallisesta ponnistelusta maan turvaamiseksi miehityk- seltä. Myös Kivijärven ja Saimaan kanavien ja

sulkujen avulla veden johtaminen vihollisen etenemisen esteeksi herätti kysymyksiä ja keskustelua. Rakentajien osuus näissä sota- toimissa olikin merkittävä.

Salpalinjaa tarkastamassa.

Loppumatkalla Kotkaan sai moni bussissa unenpäästäkin kiinni. Merikeskus Wellamos- sa oli esitys Kotkan alueen ja Kymenlaakson historiasta ja teollisuuden synnystä. Sieltä bussi vei matkalaiset Seurahuoneelle ja pie- nen tauon jälkeen illalliselle Wanhaan Fiska- riin. Ruoka oli erinomaista ja taitava haitaristi talon puolesta hoiti musiikin. Kuitenkin vasta RIL-seniorit, Markku haitareineen ja Gunnar viuluineen saivat tunnelman nousemaan kat- toon asti. Lämpimässä Kotkan yössä väsynyt joukko vaelsi hotelliin.

Aamulla ajettiin kumma kyllä kunnon satees- sa Mussaloon uuden yhtiön, Port of Ha- minaKotka konttoriin. Tekninen kehitysjohtaja Riitta Kajatkari esitteli Kotkan sataman raken- tamisen eri vaiheita ja rakentamisen tekniikoi- ta. Satamien riippuvuus Venäjän viennistä tuli selvitettyä samoin kuin uusien venäläisten satamien aiheuttama mahdollinen uhka tule- vaisuuden satamaliikenteelle. Kysymyksiä tuli runsaasti ja RIL-senioreista vastailivat myös Heikki ja Markku, jotka olivat yritystensä ja laitostensa puitteissa osallistuneet moniin sataman projekteihin. Kiertoajelu tehtiin Mus- salon konttisatamaan, bulkkitavaran sata- maan ja logistiikka-alueelle. Matkalaisten erityinen mielenkiinto kohdistui Itämeren kaa- suputkea varten rakennettuun varastoaluee- seen ja betonipinnoitustehtaaseen. Joitakin satoja 12 metrisiä ja 25 tonnia painavia putkia oli vielä pinottuina hiekkakentälle. Pääosa putkista oli jo laskettu Suomenlahden poh-

jaan ja putkien painamat urat varastokentän hiekkavalleissa osoittivat putkihankkeen suuruusluokan.

Vesibussilla Ruotsinsalmen taistelupaikalle.

Seuraava kohde oli Ruotsinsalmen taistelun merialueeseen tutustuminen Kotkan edustalla. Vesibussiin siirryttiin kunnon vesisateessa mutta merellä näkyi olevan taivas pilvetön. Opas Teemu Tast teki parhaansa kertomalla Ruotsin ja Venäjän laivaston sijainnit ja taistelun kulkua. Vuonna 1790 käytyyn Ruotsinsalmen toiseen meritaisteluun osallistui 450 alusta, on niiden lukumäärällä mitattuna yksi suurimpia maailmassa käytyjä meritaisteluja. Merialue oli melkoisen pieni mutta siihen aikaan laivatykkien toimiva ampumaetäisyys oli alle kilometrin ja vastapuolten kaleerit ja linjalivat lähellä toisiaan. Taistelun voitti monien vaiheiden jälkeen Ruotsin laivasto ja kuningas Kustaa III sai aikaan rauhan Venäjän kanssa.

Vesibussi ajoi läpi yllättävän kapean Ruotsinsalmen, jonka kautta aikoinaan kulki Suomenlahden rannikon tärkein meriväylä ja jonka hallinnasta itse taistelukin käytiin. Reipas itätuuli houkutteli matkalaiset kannelle, jossa opas kertoi kalastamista ja kaloista. Silakan, hailin ja sillin rasvaprosentit tulivat kaikille selväksi selkeällä ruotsin kielellä. Kuutsalon länsipuoli oli suojassa tuulelta ja päästiin lounastamaan. Maukas lohisoppa teki hyvin kaupansa. Mantereen yllä oli synkät ukkospilvet mutta merellä oli kesäsää parhaimmillaan. Ennen rantautumista ohitettiin vielä Kukourin linnakesaari, jonka Kustaa III rakennutti. Linnake toimi myöhemmin ankeana vankilana karuissa meriolosuhteissa. Jos vankilaan

tuomittu aikoinaan sai valita Kukourin vankilan tai Siperian, oli valinta kuulemma Siperia. Kiiteltiin kapteeni ja erinomainen opas ja bussi lähti kohti Helsinkiä. Matkalla Per Nielsen kiitti vieraiden puolesta isäntiä ja erityisesti Heikkiä ja Petriä erinomaisesta matkasta. Paketti pysyi hyvin koossa, vaikka aikataulu olikin tiukka mutta antoisa. Pehr arveli, että SVR:n puolelle tuli paineita pitää matkojen taso näin korkeana. Tekevät parhaansa kahden vuoden kuluttua. Kohteistakin oli jo keskusteltu ja Gotlanti tai Västkusten olivat esillä. Loviisan ja Porvoon paikkeilla vettä tuli taitvaan täydeltä mutta Länsisatamassa paistoi taas aurinko. Siellä hyvästeltiin vieraat, jotka siirtyivät laivalle jatkamaan kotimatkaansa.

Anna-Liisa ja Heikki Koivistolle parhaat kiitokset loistavasta ohjelmasta ja joukkojen ohjaamisesta ajallaan kohteisiin. Samma på svenska.

Risto Mäkinen